

NIEDZIELA

TYGODNIOWY DODATEK BEZPŁATNY

Nr. 19

Katowice, 7-go maja

1933

Na trzecią niedzielę po Wielkanocy.

EWANGELJA

Jan 16, 16—22.

Onego czasu rzekł Jezus: Maluczko, a już Mię nie ujrzycie, i znowu maluczko, a ujrzycie Mię, a iź idę do Ojca. Mówił tedy z uczniów jeden do drugiego: Co to jest, co nam mówi: Maluczko, a nie ujrzycie Mię, i znowu maluczko, a ujrzycie Mię, a iź idę do Ojca? Mówili tedy: Co to jest, co mówi: Maluczko? nie wiemy, co powiada. A poznał Jezus, że Go pytać chcieli. I rzekł im: Otem się pytacie między sobą, iżem rzekł: Maluczko, a nie ujrzycie Mię, i znowu maluczko, a ujrzycie Mię? Zaprawdę, zaprawdę wam powiadam, iż będziecie płakać i lamentować wy, a świat się będzie weselił, a wy się smucić będziecie, ale smutek wasz w radość się obróci. Niewiasta, gdy rodzi, smutek ma, iż przyszła jej godzina, lecz gdy porodzi dzieciątko, już nie pamięta uciśnienia dla radości, iż się człowiek na świat narodził. I wy tedy teraz wprawdzie smutek macie, lecz znowu ujrę was, a będzie się radowało serce wasze, a radości waszej żaden od was nie odejmie.

Nauka niedzielna o radości.

Treść dzisiejszej ewangelji będzie dla każdego jasna, jeśli będzie pamiętał, że opowiedziana rozmowa Pana Jezusa z uczniami odbyła się w czasie Ostatniej Wieczerzy, na około 20 godzin przed Jego śmiercią. Maluczko, bo za dwadzieścia godzin nie mieli ujrzeć Mistrza, a maluczko i znowu mieli Go zobaczyć trzeciego dnia, zaraz po zmartwychwstaniu. Będą apostołowie płakać z powodu Jego śmierci, wrogowie zaś cieszyć się będą, że Go zgładzili. Smutek apostołów będzie krótki, radość zaś ze zmartwychwstania Pańskiego będzie głęboka i trwała i nikt im jej nie odbierze.

Podzielmy z apostołami ich duchową radość. Poszli oni z nią na prace misyjne po wniebowstąpieniu Pana Jezusa. Chociaż nie szczędził im Bóg doświadczeń, zawodów, cierpień, przecież radość nosili zawsze w sercach: „Pełen jestem pociechy i zbytnio się raduje we wszelkiem utrapieniu naszym” — pisał św. Paweł, apostoł, wiernym w Koryncie.

Skąd płynęła ich radość? Przedewszystkiem z czystego serca, które zamieszkiwał Duch Św. „Owocem Ducha są: miłość, wesele, pokój, cierpliwość”, pouczał św. Paweł chrześcijan w Galacji.

To stałe zjednoczenie z Bogiem było prawdziwym źródłem ich wesela. Do pielęgnowania tego zjednoczenia, aby otrzymać płynącą zeń radość, zachęcali oni wiernych i pouczali ich, jak je uży-

skać. Św. Jan Ewangelista pisze: „Abyście i wy wspólność mieli z nami, a obcowanie nasze było z Ojcem i Synem Jego Jezusem Chrystusem. A to wam piszemy, abyście się radowali, a radość wasza zupełna była”. Dzieje Apostolskie wprost łączą wesele z Duchem Św., mówiąc: „Uczniowie napełniali się weselem i Duchem Świętym”.

O tem źródle radości wiedza wszyscy katolicy z doświadczenia, bo czują prawdziwy pokój i wesele, ile razy przez oczyszczenie duszy z grzechów w sakramencie pokuty zjednoczą się na nowo przez łaskę uświęcającą z Bogiem.

Poza tem głównem źródłem radości mieli Apostołowie jeszcze inne piękne i szlachetne źródła wesela.

Radowali się z rozszerzania się ewangelji Chrystusowej: „By jeno Chrystus był opowiadany i tem się wesele” — mówi św. Paweł Filipjanom.

Radowali się z postępu duchowego wiernych: „Wy jesteście chwałą naszą i weselem”. — pisze Apostoł narodów kilkakrotnie Tesaloniczanom.

Radowali się, że mogli cierpieć za naukę Chrystusową i za swoich wiernych. Apostołowie Piotr i Jan „szli, radując się, iż stali się godnymi dla imienia Jezusowego zelżywość cierpieć — opowiadają Dzieje Apostolskie. A św. Paweł oznajmia wiernym w Kolosach: „...teraz się raduje w utrapieniach za was”. Radość z utrapień poleca też św. Piotr w swym liście apostołskim: „Ale się weselcie, uczestnikami będąc Chrystusowych ucisków, abyscie się i w objawieniu chwały Jego radując weselili”.

Św. Pawła radowała sama myśl cierpienia za wiarę i wiernych: „Gdybym i krew swoją przelał w dodatku do ofiary i do świętej służby wiary waszej, cieszę się z tego i razem z wami raduję. A z tego i wy się cieszcie i radujcie się razem ze mną”, — pisze Filipjanom.

Radowali się apostołowie i innym chcieli sprawić radość nawet w rzeczach, zdawałoby się całkiem małych i ziemskich. Św. Paweł pisze do Koryntian, że pocieszył go Bóg przez to, że przybył przyjaciel jego Tytus, a Filipjanom, że pozostanie z nimi: „ku waszemu pożytkowi i weselu z wiary”. Św. Jan już jako starzec donosi jednej z gmin chrześcijańskich: „Spodziewam się być u was i ustami mówić, aby wesele wasze było zupełne”.

Wszystko więc było dla apostołów okazją do radości, dzielili się też nią chętnie z bliźnimi i pragnęli, żeby wszyscy wierni tak samo postępowali. Wołają tedy do nich wielokrotnie: „Weselcie się w Panu zawsze, weselcie się!” Ślą im także gorące życzenie: „Bóg nadziei niech was napełni wszelką radością!”

To samo życzenie ślemy, kończąc dzisiejszą naukę, wszystkim, którzy ją przeczytają i pobożnie rozważą. Amen.

Przypominał sobie, jak wśród ciemnej nocy, nawpół dzicy chunchuzi wymordowali jego kolegów i zaczęli się znęcać nad nim, gdy nagle jakiś alarm zniósł ich do ucieczki, tak, że nie zdołali go dobić.

Z uczuciem pewnego samolubnego zadowolenia spojrzął na suchą gałąź, sterczącą mu nad głową, na której omal że go nie powieszono. Nie o wiele jednak był szczęśliwszy od swych towarzyszy, gdyż Chińczycy najprzód pogruchotali mu nogi, a następnie ucieli ręce i język. Na domiar złego pałace słońce Wschodu rzuciło mu na twarz deszcz rozżarzonych iskier, a wnętrzości skurczał mu głód i paliło pragnienie.

Miał ochotę krzyknąć: — Do pioruna! — ale nabrzmiałych jego warg wydobyło się jakieś nawpół zwierzęce charczenie. Na ten słaby odgłos coś poruszyło się w pobliżu: błada, wychudła twarz misjonarza. Sierżant odwrócił wzrok z niechęcią.

— Masz tobie! — pomyślał — jakiś klecha tu leży. Tego tylko brakowało, żeby mnie do wściekłości doprowadzić!

Istotnie był to młody misjonarz, schwytyany poprzedniego dnia do niewoli i dręczony razem z żołnierzami.

— Do kroćset! — pomyślał znowu sierżant — dużobym dał za to, żeby ta suknia wisiała tam na drzewie, zamiast niebieskiej kurtki któregoś z naszych chłopaków.

Jednakże ta żyjąca istota, leżąca o kilka kroków od niego, zaciekała go mimo woli tak, że znowu rzucił okiem w tę stronę.

Księdza już nie było; czołgał się opodal z trudnością i znikł niebawem wśród wysokiej trawy. — O niegodziwiec! Stchórzył zapewne ten brzydki, czarny kruk! — myślał sobie żołnierz, rozglądając się dalej pilnie naokoło siebie.

Wszędzie leżały na ziemi okrwawione szczątki ludzkie, a wśród nich siekiery i noże morderców, porzucone w chwili popłochu, nawpół zwęglone głównie, z których wydzieliał się jeszcze gryzący dym, a tuż bliźutko w kałuży krwi — dwie ścięte stopy ludzkie. One to zwłaszcza zwracały na siebie uwagę sierżanta. Do kogo mogły należeć z pomiędzy tych, których ciała kołysały się na drzewach?

Zamknął oczy, aby uniknąć tego przykrego widoku. Żyłw tętniły mu w skroniach, wszystkie członki wydawały się ciężkie jak ołów i nie miał nawet tej pociechy, aby móc krzyknąć, aby się poskarżyć. Leżał bezwładny, nieruchomy, tracąc resztę sił w bolesnym tem konaniu.

Nagle uczuł, że coś zimnego i świeżego zwiłyło spieczone jego wargi.

— Woda!...

Tak, była to woda, którą przełykał z rozkoszą i która, choć mętna, boskim wydała mu się napojem.

— Pij, mój bracie — mówił do niego kapłan. — Odgadłem twoje cierpienie i zapragnąłem przynieść ci ulgę, ale nie mogłem tego uczynić tak prędko, jakbym chciał, bo, jak sam widzisz, znajduję się w stanie niewiele lepszym od twego.

Sierżant bacznie mu się przypatrywał. Był to kapłan bardzo jeszcze młody, najwięcej dwudziestopięcioletni, wysłany zapewne niedawno z Seminarjum Misyj Zagranicznych przy ulicy du Bac w Paryżu. Na bladej jego twarzy okropnie malowało się cierpienie; zamiast uszu czerniały dwie otwarte rany, gdy zaś mimowolnym ruchem podniósł nieco sutannę, ukazały się z pod niej dwie okrwawione nogi. Nieszczęśliwy stopy miał — ucięte!...

Sierżant uczuł coś wilgotnego pod powieką... Wszak on go w myśli oskarżał właśnie wówczas, gdy biedny kaleka czołgał się z nadludzkiem wysiłkiem, potykając się o ostre glazy, aby przynieść mu trochę wody.

Można być twardym jak kamień, można być niedowiarkiem, nie uznającym ani Boga, ani szatana, a jednak takie rzeczy muszą wstrząsnąć człowiekiem do głębi!

Z tą myślą objął młodego kapłana pełnym tklivości cierpieniem.

Tymczasem misjonarz lekką i zręczną ręką, która mu przypominała dłoń matki, opatrzył jego rany, zapominając o własnych, tak że żołnierz uczuł się czemś bardzo nędznym i bardzo lichem wobec bohaterskiego „księżulka“.

— Ach, niepoczcwi! jakże się z tobą obeszlę, biedny mój przyjacielu! — zawołał kapłan. — Musisz straszliwie cierpieć. Co prawda, to i mnie coś podobnego przypadło w udziale, tak, że dopiero razem wzięci, składamy się na całego człowieka.

— I ten jeszcze żartuje!... Doprawdy, dzielny to chłopak, godzien nosić czerwone spodnie — myślał sobie sierżant.

— Zresztą nie możemy się uskarżać — ciągnął dalej misjonarz — bo ukochany nasz Zbawiciel daleko więcej cierpiał... Jak On, przebaczy naszym katom i dziękujemy Bogu, że nam pozostawił trochę czasu, aby przygotować się na śmierć.

— Naturalnie, zaczyna się kazanie! — pomyślał żołnierz, marszcząc brwi.

Ksiądz zauważył ten grymas i dodał z uśmiechem:

— Bądź spokojny, mój drogi, nie będę korzystał z tego, że nie możesz mi przerwać i nie zaczę cię nawracać wbrew twej woli. Bardziej ufam w potęgę i nieskończone miłosierdzie Boże, niż we własną słabą wymowę. Nie wątpię też, że Pan nasz, Jezus Chrystus, porachuje ci w niebie to, coś wycierpiał na ziemi.

Sierżant potrząsnął głową.

— Ba! chociażbyś był jaknajbardziej zatwardziałym, musisz mieć jednak gdzieś na świecie matkę, która w dzieciństwie uczyła cię pacierza, a teraz modli się za ciebie; jakaś pocziwą starowinę, którą nieraz zasmuciłeś, a która tem więcej cię kocha. Bo miłość matek tak, jak Pana Boga, bywa zwykle największą względem marnotrawnych synów... Ja naprzykład miałem również matkę, która teraz zapewne jest już świętą w niebie. Było nas dwóch u rodziców; ja miałem to szczęście, że nie wycisnęłem jej nigdy ani jednej łzy, ale biedny mój brat Ludwik był dla niej powodem ciągłego zmartwienia. I co powiesz? Oto w ostatnich chwilach swego życia matka z najczulszą miłością mówiła o tym właśnie, który tyle łez ją kosztował...

Żołnierz mimowoli się wzdrygnął, jakby pod wpływem wzruszenia.

— Może cię męczę, lub nudzę, mój kochany?

Przeczące wstrząśnienie głową było wymowną odpowiedzią.

— Jesteśmy sobie obcymi, nigdyśmy się nie widzieli i nie mamy żadnych wspólnych wspomnień z dzieciństwa lub młodości. Mamy jednakże wspólną matkę, naszą Francję i czy z północy, czy z południa jesteście rodakami, a więc braćmi.

Ranny potwierdził skinieniem głowy.

— Ja jestem bretończykiem — odezwał się misjonarz, wyczytawszy w oczach żołnierza jakby milczące pytanie.

Biedny kaleka przycisnął skrwawioną rękę do piersi.

— Czy i ty również?

— Tak — zdawało się mówić jego spojrzenie.

— Skąd?

Poczem przypomniawszy sobie coś, dodał:

— Przepraszam cię, mój drogi, zapominam ciągle, iż nie możesz mówić. Ja jestem z Ploec, w parafji Aurav... ty także?... A to dopiero spotkanie! — zawołał misjonarz z dziecięcą radością, właściwą tylko czystym duszom. — Możemy nawet sąsiadami ze sobą, tylko ja miałem zaledwie lat dwanaście, kiedy mnie ksiądz proboszcz umieścił w małym seminarjum w Vannes, ty zaś musiałeś już wtedy być dorosłym mężczyzną. Z pewnością jednak nazwisko moje musi ci być znane. Nazywam się Józef Marjan Roc; może znałeś mego brata Ludwika?...

Sierżant Roc patrzył nań z oczyma łez pełnemi.

A więc to był młodszy jego brat, którego tak często trzymał na kolanach, lub huśtał w powietrzu, zanim opuścił dom rodzicielski, gdzie mu było tak dobrze, cicho i przytulnie. Wśród licznych szaleństw i błędów młodości, a później w pełnym przygodzie życia żołnierskim, wspomnienie matki w żałobie i jasnowłosego braciszka opromieniało nieraz jego sny i towarzyszyło mu na jawie.

— Co się z nimi stało? Czy żyją? — Zapytywał siebie niemal codziennie. A oto teraz dwaj bracia spotkali się z sobą na pobożowisku, o cztery tysiące mil od rodzinnego zakątka!

Nieszczęśliwy chciał przemówić, ale nie mógł, tylko twarz jego przybrała wyraz głębokiego bólu.

— Czy bardzo cierpisz mój bracie? — zapytał młody kapłan, zaniepokojony gorączkowym jego stanem i coraz większą bladłością. — Niestety, manierka pusta; łódź napelnić ją znowu.

W oczach sierżanta błagalna odbiła się prośba, jak gdyby chciał zawołać!

— Zostań, zostań, nie odchodź!

Biedak czuł, że okropne jego konanie zbliża się już ku końcowi. W teże samej chwili młody kapłan osunął się na ziemię wyczerpany.

— O, mój Boże, nie mogę!... — jęknął.

Wówczas żołnierz z rozpaczliwym wysiłkiem podniósł się nieco i siwiejącą już głowę oparł na kolanach brata, a biedną, okrutnie okaleczoną swą ręką spróbował nakreślić znak krzyża świętego.

Misjonarz wzniósł wzrok ku niebu z wyrazem niewymownej wdzięczności i przeżegnawszy raz jeszcze umierającego, dał mu pocałunek pokoju...

Tymczasem słońce skryło się w purpurowej łunie i noc zapadła powoli, otulając swym cieniem konającego żołnierza i modlącego się kapłana.

Wschodząca jutrzienka zastała ich obu nieruchomych, steżałych, splecionych w braterskim uścisku i uśpionych na wieki...

Podług źródeł francuskich opowiedziała

Jawnuta.

Znaczenie religji w życiu państwa.

Twórca i obrońca wolności dzisiejszych Stanów Zjednoczonych Jerzy Waszyngton, ustępując z urzędu prezydenta państwa, wydał do obywateli odezwę, w której udzielał im rad i wskazówek. Między innymi mówił on w niej o znaczeniu religji. Czytamy tam słowa:

„Między tem wszystkiem, co wiedzie do pomyślności państw, pierwsze i nieodzowne warunki stanowią religja i moralność. Próżno oświadczałby się ktoś dobrym patriotą, skoro pracowałby nad podważaniem tych wielkich filarów pomyślności ludzkiej, najsilniejszych podpór ludzkich i obywatelskich obowiązków... Księgi nie starczyłoby, aby przedstawić wszystkie węzły, łączące pomyślność prywatną z pomyślnością publiczną. Wystarczy zadać sobie pytanie, jakby przedstawiało się bezpieczeństwo mienia, czci, a nawet życia, gdyby zbrakło poczucia religijnej więzi przy przysięgach, które dla sądów są decydującym środkiem badawczym. Z całą pewnością uważamy się za upoważnionych do twierdzenia, że moralność bez religji ostaćby się nie mogła. Choćby nawet wiele spodziewano się po wpływach skrupulatnego wychowania... rozsądek i doświadczenie nie pozwala nam oczekiwać, by moralność narodowa mogła roztaćzać dobroczynne swe władanie przy wyłączeniu zasad religji...

Względem wszystkich narodów miejcie zaufanie i stosujcie względem nich zasady sprawiedliwości; życie z nimi w pokoju i zgodzie. Religja i moralność wymagają tego, a jakżeż byłoby możliwem, aby podobne ustosunkowanie się nie było również popierane przez politykę? Wolnemu, uświadomionemu narodowi... przystoi dać ludzkości wzniósłszy i nowy wzór ludu, któryby stał kierował się najpoważniej pojętą sprawiedliwością i poszanowaniem innych.“

Episkopat katolicki świata w liczbach.

Niedawno wydany został urzędowy Rocznik Papieski na rok 1933. Jest to wielki tom o 1070 stronach, zawierający dane osobowe o Kurji rzymskiej oraz hierarchji całego świata katolickiego. Według tych danych Kościół posiada w tej chwili 207 metropolitów, 37 arcybiskupów bez godności metropolity, 900 biskupów-ordynariuszów, 665 biskupów tytularnych, 45 bezpośrednio Rzymowi podlegających prałatur i opactw, 253 wikaryaty apostołskie, 105 prefektur apostołskich i 3 misje, ukonstytuowane jako osoby kościelno-prawne. Same tylko Włochy oprócz siedmiu tak zwanych biskupstw podmiejskich liczą 30 arcybiskupów i 235 biskupów. W dodatku do „Rocznika“ znajduje się wykaz papieskich orderów rycerskich. Wśród osób, odznaczonych orderem Chrystusa, po raz pierwszy umieszczeni zostali król włoski i następca tronu Italji a wśród posiadaczy orderu Złotej Ostrogi również po raz pierwszy figuruje prezes rady ministrów Mussolini.

Prezydent Roosevelt dziękuje duchowieństwu katolickiemu.

Jak wiadomo biskupi Stanów Zjednoczonych wyrazili prez. Rooseveltowi podziękę za słowa uznania dla duchowieństwa katolickiego, wypowiedziane w jego pierwszym przemówieniu po wyborach. Odpowiedź biskupów katolickich została doręczona w Białym Domu przez p. Ready, sekretarza narodowych katolickich towarzystw dobroczynnych w Stanach Zjednoczonych. Obecnie prezydent Roosevelt wystosował do prezesa powyższych organizacyj pismo, w którym w bardzo serdecznej formie dziękuje duchowieństwu katolickiemu i wszystkim katolikom za ich dobre chęci i życzenia.